

СССР ЎЗБЕКИСТОН

ГАЗЕТА
1918 ЙИЛ
21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 170 (20. 737)

1990 йил 27 июль, жума

Баҳоси 3 тийин.

Жумҳуриятимиз далаларида

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

«Хурмат Белгиси» орденли Каттақўрғон қорвачилик комплекси коллективи давлатга ўштинчи йил иккинчи беш йиллик планини муддатидан олдин бажарди. Пландаги 29500 тонна ўринта 29700 тонна сифатли ўштинчи топширилди. Топширилган ҳар бир бурдоқнинг тирик вазни 600 килограммдан ошиб кетди.

Тўрт йилда 35 миллион 500 минг сўм фойда олинди. Рентабеллик даражаси 100 фоизга етди. Комплекс коллективи ўз имкониятларини кўриб чиқиб давлатга йил охиригача яна 2100 тонна ўштинчи топширишга аҳд қилди.

Эришилган муваффақиятга Ш. Оролов, Н. Ёрқулов, Н. Рибсбаев бошлиқ бригада, Ю. Ортиқов, Н. Кенжаев, Э. Юсупов, И. Ётамов, А. Мажинов бошлиқ звено аъзолари муносиб ҳисса қўшди.

Комплекс меҳнаткашлари шу кунларда қишлоғида тайёрларлик кўришмоқда. Ҳозиргача бу ерда 44 минг тонна хашак тўпланди. Бу ўтган йилга нисбатан 2,5 маротаба кўпдир.

А. ИСЛОМОВ,
мазкур комплекс иқтисодчиси.

ТўЛА ҚУВВАТ БИЛАН

103 гектар ернинг ҳар гектаридан 33 центнердан пахта ҳосили етказиб беришга аҳд қилган Поп ноҳиясидаги «Правда» колхозининг «Хурмат Белгиси» орденли кавалери коммунист Тоҳиржон Норматов бошлиқ бригадаси пахтакорларни ўзларининг қўли билан авж олдиришмоқда. Бригада даласида ишчи кучлари, техника ва сувдан самарали фойдаланишмоқда. Барча агротехника тадбирлари график асосида сифатли бажарилаётган.

Зарбдор икки ойлик давомида ўзларининг қўли билан пахтакорларни авж олдиришмоқда. Бригада даласида ишчи кучлари, техника ва сувдан самарали фойдаланишмоқда. Барча агротехника тадбирлари график асосида сифатли бажарилаётган.

Механизаторлар Н. Аҳмеджонов, В. Абдурахимовлар агрегатларни тўла қувват билан ишлатиб, кунига 12—14 гектар майдондаги ўшаларни сифатли ишловдан чиқаришмоқда. Х. Эргашева, М. Асқаровулова каби гайратли ёшлар эса ўшаларни чеканка қилишда фидокорлик кўрсатишмоқда.

Р. ҚУРБОНОВ,
Наманган вилояти.

ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БОШЛАНДИ

Бу йил Фарғона вилояти деҳқонлари пахтадан мўл ҳосил еттиштириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Қўпгина хўжаликларнинг далаларида ўша яхши ривожланиб, ҳосил нишонлари кўпайиб бормоқда. Буни Бағдод районидagi «Большевик» колхози далаларида текшириш ўтказётган Сирдарё вилояти вакиллари ҳам таъкидлаб ўтти.

Суратда: сирдарёликлар колхоз далаларида. Т. Ҳамроқулов олган сурат.

СЕРАВЖ ҒЎЗАЛАР

Шофиркон районидagi Ленин номи колхоз пахтакорлари мавжуд 1110 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 32,6 центнердан ҳосил олиш мақсадида ғўза парварини алоҳида эътибор бераётганлар.

Айниқса, Рамазон Хўжаев бошлиқ бригадасида ғўзалар барвақт ўсмонда. Тадбиркор деҳқонларнинг оқилона иш юритаётганликлари туфайли ғўзалар серавж, сув тараф «шарбат» усулида олиб боришмоқда. Ҳайит Жўраев, Салим Бекоев, Халиқ Хўжаев, Шавкат Ашуровлар айниқса, туғилган сўғаришга катта аҳамият беришган.

Х. КАМОНОВ.

ЧЕКАНКАЛАШ ҚИЗҒИН

Қитоб районидagi «Навоҳор» совхозининг қўли Бозоров бошлиқ бригадаси мўл ҳосил еттиштиришда муҳим тадбир ҳисобланган чеканка агротехника қондалари асосида амалга оширмоқда. Бу ишда бригаданинг Динар Ризоқуллова, Хурсанд Шукророва, Чиниқон Норқобилова каби аъзолари фаол қатнашмоқдалар. Улар қўли нормаларни олиб бажариб, ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда.

Бригада заршунослари бу йил мавжуд 70 гектар майдонда 196 тонна «оқ олтун» тайёрлашга аҳд қилишган. Назар Холиқов, Эшмат Алиев каби механизаторлар ўзининг қатор ораларини сифатли култивация қилмоқдалар.

Заршуносларнинг мақсади — ҳосилдорликни гектар бошига 28 центнерга етказиш.

С. ИСОМИДИНОВ.

ҲОСИЛ УВОЛ БЎЛМАСИН

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

Бу йил табиат инъоми билан Фарғона вилоятида мева-сабзавот мўл бўлди. Боғлар олма, шафтоли, анжир, навшатиларга тўлди. Пайкалларда қовун-тарвуз, бодринг, қарам, помидор қўлгидан омборларга синаб қолди. Деҳқонлар ўз пешона тери, қалб қўри билан еттиштирган ҳосилларини йиғиб олишга жадал қилишди. Айни пайтда эса вилоят қайта ишлаш корхоналарида иш қизиб кетди.

Консервациялар мўл ҳосили қайта ишлашни бошлаб юборилди. Афсуски, Фарғона консерв заводида бу муҳим вазифани бажаришда бир қатор камчилик ва хатоликларга йўл қўйилмоқда. Натияжада мева-сабзавот ортилган оқ машиналар завоҳ эшиги олдида турна қатор бўлиб навбат кутти қоляпти.

Мазкур корхонада ачи-

нарли аҳолининг гувоҳи бўлиб, Фарғона-Андижон магистрал йўлининг икки чети ассан помидор ортанги машиналари ва тележкалар билан тўлиб кетган. За-вод остонасида эса тартибсизлик, шовқин-сурон ҳумрон. Гоҳо сан-манга етган тап-сўзалар ҳам қўлоққа чалинади. Оқунубов, Тошлоқ, Олтиариқ районлари ва Фарғона шаҳри атрофидаги хўжаликларнинг вакиллари завод раҳбарларига ҳосилини тезроқ қабул қилиш зарурлигини тўшунтира олмай вақтлари бекор кетмоқда. Очиги, завод раҳбарлари (директор В. Охундов, бош инженер У. Иброҳимов) бундан тўшунини иштамайпти. Завод фаолияти билан таниша туриб қўйидагиларни кўздан кечирдик: цех-

ДЎСТЛАР МАСЛАҲАТИ

Хўжабод районидagi Ҳамза номи колхозда ғўза яхши ривожланишга, бўлиқ тулпарда дастлабки қўсақлар пайдо бўлди. Ҳосил нишонлари кўп сайин кўпайиб бормоқда. Ғўзанинг ривож кечиккан жойларда эса қўшимча парвариш қилиниб озиқлантирилмоқда. Бу тадбир қисқа муддатда ғўзанинг бир текис ривожланишига эриштириш таъминлайди. Хўжалик пахта далаларини кўздан кечирган Марҳамат райони ўзаро текшириш бригадаси мутахассисларининг ҳулосаси ҳам ана шундай. Ишчи делегациясининг раҳбари, Марҳамат район деҳқончилик-саноат уюшмасининг раиси Раҳмонберди Худойбердиев бундай деди:

— Биз бошқа хўжаликларда ҳам бўлдик, ишлар ўз вақтида сифатли бажарила-пти. Аммо биз қўшнилари-

ни мақтаб қайтиб кетиш учун келган эмасмиз. Ташрифимиз ишга ёрдам бериш керак. Бобур номи колхоз далаларида ғўзани ўт босиб кетган, Собир Раҳимов номи колхоз далаларида қишлоқ хўжалик зараркуналлари тарқалган, Қалинин номи совхозда эса ғўза яхши ўсмаган пайкаллар бор. Касбдошлар билан ана шундай камчиликлар тўғрисида очиқчасига суҳбатлашдик. Нуқсонларни тезроқ тугатиш учун бизнингча нималар қилиш кераклиги ҳақида маслаҳат бердик.

Хўжабод райони пахтакорлари очиқчасига гаплашганликлари, маслаҳатлари учун дўстларга самимий миннатдорчилик билдирди-лар ва дўстлар ёрдамидан сўзсиз фойдаланамиз, деб ишонтирдилар.

(ЎзТАГ мухбири).
Андижон вилояти.

вод раҳбарлари эса ўзларини ланага олмоқда. Бу воқеалардан хабардор бўлган Фарғона вилоят агро-саноати раҳбарлари оғизларида таққон бор шеклиги, ҳалигача лом-мим дейиш-маяпти.

Сабзавоткорлар 25—30 километр масофада, сарсон-саргон бўлиб келиш-ляпти. Улар йил бўйи пешона тери тўкиб еттиштирган ҳосилини давлатга топширишларга оғир, айни саратон кунларида усти очик машиналарга юкланган маҳсулотлар айниб, сифати бузилмоқда.

Наҳотки, аҳоли шу тарзда давом этаверса, Наҳотки, деҳқон меҳнати яна эски даврлардагидек қадранмай қоларми? Ушбу саволларга Фарғона вилояти ижроия комитетидagi муассасди ўртоқлар жавоб беришади.

Т. ҲАМИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» жа-моатчи мухбири.

Танишинг: КПСС Марказий Комитети аъзоси

«Каршистрой» бирлашмасига қарашли «Каршиирмонтан» трестининг электр монтажчиси Рўйитдин Рўзиевич Қашқадарё вилоятида қўпчилиги таниди. Унинг меҳнат фаолияти бутунлигида кўриб ериб ўзлаштириш билан боғлиқ. Рўйитдин қарийб 25 йил давомида бир жойда, яъни трестнинг 1-максус механизациялашган кўча колоннасида ишлаб Қарши да-штдаги бунёдкорлик ишларида яқиндан иштирок этапти.

Ишчан коммунист тиниб-тинчимайди. Жамоат ишларида фаол қатнашади. Уни гоҳ шаҳар партия комитетиди, гоҳ ша-ҳар Совети ижроия комитетиди учратасиз. Ўзбекистон ССР халқ депутати сифатида сайловчиларнинг талабини бажариш учун доимо олиб-югуради. КПСС XXVIII съездида Рўйитдин Рўзиев КПСС Марказий Комитети аъзоллигига сайланди.

— Съезддан олган тава-суротларингиз ҳақида сў-лаб берсангиз.

— Съезд ишчанлик билан ўтди. Олдинги анжир-майлари телевизорлар ор-қали кўрганман. Лекин бу гапни съезднинг йўналиши бутунлай бошқага туюлди-менга. Баҳс-мунозаралар, тортишувлар ниҳоятда кўп ва ўткир бўлди. Очигини айтганда, таъбирладиган га-плар ҳам, қўлланиб қолган муаммолар ҳам кўп эди. Сўзга чиқишга тайёрлан-ганлар ҳам анчагина эди. Афсуски, бу ҳаммага ҳам ласиб қилимади. Шунга қар-симай кўп делегатлар, ай-ниқса, иттифоқдош жум-ҳуриятлар Марказий Коми-тетларининг биринчи қотиб-лари партиянинг бирлигини сақлаш, обрўсини мустақ-камлаш мақсадида жон қўйдириб таъбирдилар.

ташкilotи амалга оши-ранган бўлди. Шаҳар ва район партия комитетлари бюралари эса қарорни та-сдиқлайдилар, холос. Лекин бу масалада менинг ўзим-нинг қарашим, шахсий фик-рим бор: шу билан партия сафлари ҳалол, пок, виқ-дон меҳнат қиладиган одамлар билан мустақам-ланадими? Ёки сафларимизга ҳар хил йўллар билан ман-саб курсисини эгаллашга интиладиган таъғайиллар кириб қоладими. Асосий ишнинг ўз зиммасига олади-ган бошлангич ташиқлот қотибининг таниш-билишчи-лиги, ошша-оғайнигарчиликка йўл қўймаслигини айтиш-лик қорхона ёки идора раҳ-барининг иш маънафатида энд-илтимосини раф этилишига ким қаролат бера олади? Ана шу мени ташвишлантир-моқда.

мавқега, қай даражада иш олиб боришга боғлиқ. Тўғри, кейинги пайтлар-да партия марказий орган-ларида жиддий ҳатотлик-ларга йўл қўйилди. Мафку-равий-сиёсий ишлар издан-чиқди. Қабул қилинган қа-рорлар теснари натижа бер-ди. Ўзоққа бормайлик. КПСС Марказий Комитетининг қу-рилиши кучайтириш тўғри-сидаги қарорни яхши ният билан қабул қилинган бўл-са ҳам у жамиятга зарар кел-тирганлигини ҳамма билади. Ўзингиз ўйланг. Озиқ-ов-қат программасини ҳал қи-лаш, деб шунча ташвиқот-тарғибот ишлари олиб бо-рилаётган бир пайтда, қо-л-хоз ва совхозларда йирик-ушумзорлар, боғ-роғлар йўқ қилиб юборилди. Ичкили-бошлик ўрнига гнхвандлик қўйилди. Савдода қайғов-чилик авжга чиқди. Меним-ча, шунга ўхшаш қарорлар партиянинг обрўига путур етказмадимикан?

ВАҚТ ҲАЛ ҚИЛАДИ

Дарҳақиқат ишчилар, кол-хозчилар, умуман меҳнат аҳли бирлиги, яқинлиги билан ишлаш, шаҳар ва қиш-лоқлардаги ижтимоий му-аммолар ўз вақтида ҳал этилса, халқнинг талаб ва эҳтиёжлари қондирилса, моддий фаровонлик ошса партиянинг обрўси ҳам ошиб боради.

Ҳолбуки, орамизда пар-тия сафига раҳна солишга, ҳар хил миш-мишлар бил-лан унинг номига доғ туши-ришга ҳаракат қилаётган ки-шилар ҳам бор. Бундай пайтда вазинини кўлдан бой-бериш сира мумкин эмас. Шу ўринда бир нисол кел-тирмоқчиман. Яқинда То-лимаржонда меҳнат қила-ётган чўлуқлар йиғилганли-миздан уч кишини «Эрк» де-ган демократик партияга киришга ташвиқот қи-лишган. Бунинг ёмон то-мони бор демократизмдан. Айниқса кўп партиялик шариоитда бунга ҳеч ким қар-ши бўлмасе керак. Гап шундаки, ташвиқот қилин-ганлар КПССдан нима ёмон-лик кўришди? Сўбатла-шиб боқсан, улар янги пар-тияга киришни ҳатто ҳаёл-ларига ҳам келтиришмаган-лигини айтишди.

— Сиз коммунист сифати-да партиянинг жамиятда-ги ролини қандай тасав-вур қиласиз?

— КПСС ўз фаолияти, жамиятини ривожлантириш муаммоларини ҳал этишга амалий ёндашуви билан бошқа ижтимоий-сиёсий куч-лар билан эркин мусобақада сиёсий раҳбарлик ҳуқуқи-ни ҳимоя қиладиган сиёсий ташкilot бўлиб қолганли-ги сир эмас. Мен 1969 йил-дан бери Қарши давлатида-ги меҳнат фаолиятимдан шуни аниқ биламанки, партиянинг жамиятдаги ролни ниҳоятда кучли. Бун-и съезд кунларида ҳам яқ-қол ҳис этиб турдик. Зе-ро, жамиятимиз ривожла-ниш жараёни партиянинг

Съездда ҳал этилиши лозим бўлган жиддий маса-лалар кўп эди. Агар регио-нимизни ҳисобга олсан, пахта яккахотимлигига қар-ши курашган ҳолда унинг харид нархини кўтариш. Ўрта Осиё жумҳуриялари-нинг умумий дарди бўлиб қолган Орол тақдирини ҳа-қида ўйлаш, мамлакат иқти-содийноти бойитиш, ўзбек-ларда етти ўлча бир кес де-ганларидек асосланган қа-рор билан бозор иқтисодиё-тига ўтиш масалалари съезд-да чуқурроқ таҳлил этилма-ганлиги ёки бу тўғрисида би-рор бир махсус қарорлар қабул қилинмаганини ме-ни ташвишлантирди.

— Рўйитдин Рўзиевич, айтинчиз, съездда белги-ланган вазифалардан иш-чиларга қандай наф тегади?

— Мен олдин ишчанман. Менинг партия Марказий Комитети аъзоллигига сай-ланганлигим бир миллион 700 минг кишилик Қашқа-дарё халқига билдирилган ишонч, деб ўйлайман. Гап-нинг тўғриси айтсан, олдин ишчи бўлганлигим учун ҳам Марказий Коми-тетда бундан кейин кўпроқ ишчи ва деҳқонлар, шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари маффақияти ҳимоя қилиш-га куч-гайратим ва маҳо-ратини сарфлашга ҳара-кат қиламан. Нечоғли иш-лашимни эса вақт кўрсата-ди.

Инкор этмайман, деҳ-қон меҳнати ва унинг заво-вати, партия Озин-овқат программасини амалга оши-ришда унинг ролни тўғриси-да съездда кўп гаплар бўл-ди. Аммо ишчилар синфи-нинг ролини ошириш, мод-дий манфаатдорлигини таъ-минлаш қосидида аниқ қарорлар қабул қилинган-и йўқ. Шунга қарамай пар-тиянинг бирлигини сақлаб қолганлигимиз катта му-ваффақият деб ҳисоблай-ман.

Сўбатни «Совет Ўзе-бекистони» мухбири М. КА-РОМОВ олиб борди.

СЪЕЗД ДЕЛЕГАТЛАРИ БИЛАН УЧРАШУВ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетиди КПСС XXVIII съезди делегатларининг республика адабиёт, фан ва санъат арбоблари билан учрашуви бўлиб ўтди. Съезд делегати, Ўзбекистон Компартияси Марказий Ко-митетининг қотиби Ж. Ҳ.

Ҳамидов ижодкор зёирилар вакиллари ҳузурида нутқ сўзлади.

— Съездда гоҳат кескин кураш борди, — деди у ўз нутқида. — Ўзбекистон де-легацияси Компартиянинг ҳар томонлама асосланган позициясини съезд қатнаш-

чиларига етказишга, асосий топширигимизни бажаришга — КПСС бирлиги учун ку-рашшга ҳаракат қилди. Учрашувда қатнашганлари қизитириган саволларга жа-воблар қайтарилди.

(ЎзТАГ).

Ҳиндистон Бош министри ватанига жўнаб кетди

Расмий дўстлик ташрифи билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Ҳин-дистон жумҳуриясининг Бош министри Вишванатх Пратал Синг ва унга ҳамроҳлик қилаётган кишилар 26 июль-куни Бухоро ва Самарқанд-га сафар қилдилар.

Меҳмонлар ана шу қадим-ий шаҳарларнинг диққат-га сазовор жойлари билан танишилди. Меҳмонлар кў-да кечирдилар. Сайёҳлар-нинг халқаро даражадаги меҳмонхонасини қўриб-тан Ҳиндистонлик бинокорлар бил-лан учрашдилар.

Самарқандда юқори марта-бали меҳмон шарафига халқ депутатлари вилоят Совети

номидан нонушта зиёфат бе-рилди.

Шу кунги делегация Топ-кентга қайтиб келди.

Ҳиндистон жумҳурия-сининг Бош министри ва унга ҳамроҳлик қилаётган киши-лар қисқа муддат дам ол-ганларидан сўнг Деҳлига жў-наб кетдилар.

Тошкент аэропортида В. П. Сингхни Ўзбекистон ССР Президенти И. А. Ка-римов, Ўзбекистон ССР Ми-нистрлар Советининг Раиси Ш. П. Мирсидов, СССР Ми-нистрлар Совети Раиси-нинг биринчи ўринбосари Л. А. Воронин, Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министри С. О. Азимов, бошқа расмий ки-шилар кузатиб қолдилар. (ЎзТАГ)

Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган Ҳиндистон жумҳуриясининг Бош министри В. П. Сингх пойтахтнинг диққатга сазовор жойларини бориб кўрди. Суратларда: 1. Тошкент билан танишини. 2. Лаъз Баҳодир Шастри «бюстага гуллар қўйиб пайти. Ф. Қўрбобоев ва Р. Нуриддинов олган суратлар.

Касаба уюшмалари талаби

Совет тармок касаба уюш-маларининг Марказий Коми-тетлари мамлакат парламен-тига мурожаат этиб, кузги сессияда СССР касаба уюш-маларининг ҳуқуқлари тўғ-рисидаги Қонуни кўриб чиқиб, қабул этишни қатъий илтимос қилдилар.

СССР Олий Советига йўл-ланган баёнотда матбуотда эълон қилинган «Жамоат бирлашмалари тўғрисидаги умулдавлат Қонуни» лойиҳа-сига қарши эътирозлар бил-дирилди.

Тармок касаба уюшма-ларининг Марказий Комитет-лари СССР касаба уюшма-ларининг ҳуқуқлари тўғри-сида Қонун қабул қилиниши-ни парламентнинг муҳим иши, деб биладилар, бу иш ҳуқуқий давлат қурилиши, бозор муносабатларига ўти-лиш шариоитида меҳнаткаш-ларнинг ижтимоий ҳимояла-нини вазифасига мос бўлиб тушур эди. (ТАСС).

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Президентининг Фармони

СССР қонунларида кўзда тутилмаган қуrolли бўлиnmаларни тузишни тақиқлаш ва қуrol- яроғлар ғайриқонуний тарзда сақланган ҳолларда уларни тўғри олиш тўғрисида

Кейинги вақтларда мамлакатнинг бир қанча регионларида маҳаллий маъмуруларнинг йўл қўйиб бериши натижасида СССР Қуrolли Кучларининг, чегара, ички, темир йўл қўшинларининг ҳамда СССР Иттифоқи қонунларида кўзда тутилган бошқа қарбйлаштирилган тузилмаларнинг тартибига қиймайдиган қуrolли бўлиnmалар тузилмоқда. Бу эса кескинлиги янада қўйайтирилган, вазиятни беқарорлаштиришда, рдамларнинг ҳаётига хавф соломқда. Бундай хатти-ҳаракатлар чоғида қуrol-яроғлар тўғри олишмоқда, қарбй хизматчиларга ва милиция ходимларига, турли қарбй ва граждaнлик ишюотларига ҳужум қилишмоқда, бошқа оғир жиноятлар содир этилмоқда. Бунинг натижасида мултоқ бегуноҳ фуқаролар ҳалок бўлмоқда. Кўпчида бундай бўлиnmаларга жиноятчи унсурлар, ҳақиқий қарбй хизматдан бош торган ёки СССР Қуrolли Кучларидан қочган шахслар жалб этилмоқда.

СССР Мудофаа министрлигининг ва СССР Ички ишлар министрлигининг бир қанча қисмлари ва бўлиnmаларида, бошқа министрликлар ва идораларга қарашли ташкилотларда қуrol-яроғларни, қарбй анжомларни, портловчи моддаларни, жанговар техника ва бошқа қарбй мулкларни сақлашни ташкил этишдаги масъулиятсизлик ҳамда зарур тартибнинг йўқлиги, қорхоналарда қуrol-яроғларни, ғайриқонуний тарзда тайёрлаш, қуrolли бўлиnmаларни пул билан таъминлаш, уларга транспорт ва алоқа воситаларини бериб қўйиш ана шу қуrolларни эгаллаб олиш ҳамда уларни қонунга зид бошқа унсурлар билан сотиб олишга қўмақлашмоқда.

СССР Конституциясининг 73-моддасига ҳамда «СССР Иттифоқи билан федерация субъектлари ўртасидаги ваколатларни фарқлаб қўйиш тўғрисидаги» СССР Қонунига мувофиқ қуrolли бўлиnmаларни ташкил этиш фақат СССР Иттифоқи ичтёрида бўлиб, бу ишни давлат ҳокимияти ва бошқаруви олий органлари амалга оширади. Бошқа идоралар ва ташкилотларнинг бундай тузилмаларни ташкил этишга

оид ҳар қандай хатти-ҳаракати, уларнинг мақсадидан қатъи назар, ғайриқонунийдир.

СССР Конституциясининг 127-моддаси 1-бандига асосланиб қарор қиламан:

1. СССР территориясида СССР қонунларида кўзда тутилмаган қуrolли бўлиnmаларнинг (қуrolли бирлашмалар, отрядлар, дружиналар, бўлиnmалар ва бошқа уюшган қуrolли гуруҳлар) ташкил этилиши ғайриқонунийдир ва улар мазкур Фармон эълон қилинган кундан бошлаб 15 кун муддат ичида тарқатиб юборилиши керак.

Худди шу муддат ичида ана шу бўлиnmаларда мавжуд бўлган қуrolлар, жанговар ўқ-дорилар, портловчи моддалар, жанговар техника ва бошқа қарбй мулклар СССР Ички ишлар министрлигининг вакилларига топширилиши лозим.

Мазкур талаб бажарилмаган тақдирда республика ва маҳаллий маъмурият органлари, уларнинг қарамонлигида ички ишлар идоралари, шунингдек СССР Ички ишлар министрлиги ва СССР Давлат хавфсизлиги комитети бундай қуrolлар, жанговар ўқ-дорилар, портловчи моддалар, техника ва бошқа қарбй мулкларни тўғри олишни таъминлашсинлар. СССР Мудофаа министрлигининг тегишли бўлиnmалари уларни сақлаш учун қабул қилиб олсин.

Агар мазкур қуrolли бўлиnmаларнинг хатти-ҳаракатлари аҳолининг ва давлатнинг хавфсизлигига таҳдид қилса, СССР Ички ишлар министрлиги ички қўшинлардан фойдаланиш ҳуқуқига эгадир, айрим операцияларда эса СССР Мудофаа министрлигининг бўлиnmалари иштирок этишига рухсат берилади.

2. Ҳар қандай идоралар ва ташкилотларнинг, мансабдор шахслар ва фуқароларнинг илгари ташкил этилган қуrolли бўлиnmаларни сақлаб қоллишга ёки СССР Қонунларида кўзда тутилмаган янги қуrolли бўлиnmаларни ташкил этишга қаратилган ҳуқуқлари ва ҳаракатлари ҳуқуқий кучга эга эмас ва бунинг учун Қонунга мувофиқ жавобгарликка тортилади.

ҲАМ НАЗАРИЯ,
ҲАМ АМАЛИЁТ

● ГОРЬКИЙ. Вилотда деҳқончилик-саноат комплекси илмий тадқиқот ва лойиҳа-технология институти ташкил этилди. Уруғчилик борасидаги ишларни яхшилаш, қорамоллар ва қўйлар маҳсулдорлигини ошириш, қишлоқ хўжалик ишюотларини таъмирлаш ҳужжатларини тайёрлаш, қайта ишлаш соҳасида тадқиқотлар ўтказиш, салбий экологик ҳолатларнинг олдини олиш сингари масалалар унинг фаолиятидаги устуни йўналишлардир.

УЗЛУКСИЗ ИШ
НАТИЖАЛАРИ

● ЕРЕВАН. Армянистоннинг Варденис районидagi «Агросервис» бирлашмаси мамлакатдаги бир қанча маъинисозлик қорхоналари билан бир қаторда бевосита шартнома муносабатларига ўтиб, шу кунларда юксак тоғлиқлардаги ўтлоқларда ем-хашак тайёрлаётган хўжаликларни қамбёқ эҳтиёт қисмлар билан таъминлай олди. Бирлашма механизаторларга ёқилғи етказиб бермоқда, техника ремонтини билан шугулланмоқда. Варденисга ҳозирнинг ўзидаёқ Тула, Минск, Таганрог ва Ростов-Дондан тракторлар, комбайнлар ва пичан ўрмиш машиналари учун қисмлар ортилган тўртта автопоезд келди. Бу йил чорвадорларга малакали хизмат кўрсатилганлиги сабабли ем-хашак тайёрлашда ўзгариш бўлмади.

ДЕСНА МУАММОЛАРИ

● БРЯНСК. Десна дарёси Смоленск ётоқликларидан бошланиб, Киев остоналарига етиб боради. «Десна-90» деб аталган жумҳуриятларо экология экспедицияси дарёнинг бошланғичидан қуйи оқимига бўлган йўлни босиб ўтади. Макссад — Десна хавфсизлигидаги экологик ва ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ўрганишдир. Брянск вилотида атроф-муҳитни саноат қийинчилири билан бўлгаётган қорхоналар: «Брянскцемент», «Брянск машинасозлик заводи», «Брянск автомобиль заводи» ишлаб чиқариш бирлашмалари экспедиция қатнашчилари диққатини тортган дастлабки қорхоналар бўлиди. Экспедиция режаларида Чернобиль ҳалокати оқибатларини бошдан кечирётган ҳамда Смоленск АЭСИ тевааригида жоёланган ерлардаги радиация муҳитини ўрганишга алоҳида аҳамият берилади.

(ТАСС).

Иқтисодий мустақиллик чорраҳаларида

Кейинги пайтларда ўзаро мулоқотларда, баъзида эса юқори даражадаги суҳбатларда Ўзбекистон ерости бойлиги ҳисобланган табиий газнинг кўпроқ жумҳуриятимиздан ташқарига чиқарилаётгани ҳақида турли хил фикрларни эшитиш мумкин. Ҳўш, аслида аҳвол қандай? Жумҳуриятимизга газ бойлиги қай тарзда сарф этиляпти? Жамоатчи муҳбиримиз Л. Блиндер ана шу саволлар билан «Средазгазпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Ш. А. АХМЕДОВга мурожаат қилди.

— Аввало, шунга таъкидлаб ўтай: қарерда ўз вақтидаки аниқ ва муфассал маълумот бўлмаса, ўша ерда миш-мишларга ўрин қўямас. Аслида, бу гап бизнинг тармоғимизга ҳам тегишли. Чунки кўп йиллар мобайнида табиий газ ёнилғи ресурси сифатида мамлакат иқтисодига тегишли бўлганлиги учун бу соҳадаги маълумотлар кўпчиликдан сир тутиб келинган. Қайта қуриш кўпгина нарсаларга янгича қараш лозимлигини талаб қилляпти. Шу тўғрйли тармоқда ҳам анча ўзгаришлар юз берди. Эндиликда илгари сир тутилган маълумотлар ошкора айтиляпти.

Жумҳуриятимиз ер ости бойлиги ҳисобланган табиий газга келсак, уни четга чиқарилаётганлигига бир ёқлама баҳо бериш нотўғри. Умуман, шу ўринда рақамларга мурожаат қилганимиз маъқулроқ: масалан, 1979 йилда 34,3 миллиард куб метр газ қазиб олинди, шундан 15,8 миллиард куб метри (46,1 фоизи) жумҳурият ичтёрига қолдирилган бўлса, 1989 йилда 40,8 миллиард куб метр газ олинди, унинг 33,8 миллиарди (82,8 фоизи)дан Ўзбекистон истеъмолчилари фойдаланишди. Ўтган ўн йил мобайнида жумҳуриятимизда газ истеъмол қилишни икки бараварга ортирди. Бундан ташқари, 1989 йили қўшни Туркменистондаги Сомонтепа газ қонидан бизга 3,2 миллиард куб газ келтирилди. Шу билан бирга ўзбек газини қисман бўлса, қўшни жумҳуриятларга ҳам юборилляпти. Ҳўмудан, ўтган йили уларга 10,7 миллиард куб метр «зангори олов» етказиб бердик.

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурининг ҳозирги аҳволи қай даражада? — Бу борадаги тармоғимиздаги биринчи магистрал ҳисобланади. У 1961 йили ишга туширилди. Газли қонидан махсус олти бошланган эди. Ҳўда арзон таннархдаги бу сифатли газ запаслари тугаб боришти. Шу тўғрйли Урал ва марказга газ етказиб бериш кейинги 10 йил ичида кескин қисқартирилди. Масалан, 1979 йили Урал ҳамда мамлакатнинг марказий районларига 11 миллиард куб метр газ (32,1 фоиз) юборилган бўлса, 1989 йилда бу кўрсаткич 4,5 миллиард куб метрга кўнради.

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурининг ҳозирги аҳволи қай даражада? — Бу борадаги тармоғимиздаги биринчи магистрал ҳисобланади. У 1961 йили ишга туширилди. Газли қонидан махсус олти бошланган эди. Ҳўда арзон таннархдаги бу сифатли газ запаслари тугаб боришти. Шу тўғрйли Урал ва марказга газ етказиб бериш кейинги 10 йил ичида кескин қисқартирилди. Масалан, 1979 йили Урал ҳамда мамлакатнинг марказий районларига 11 миллиард куб метр газ (32,1 фоиз) юборилган бўлса, 1989 йилда бу кўрсаткич 4,5 миллиард куб метрга кўнради.

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурининг ҳозирги аҳволи қай даражада? — Бу борадаги тармоғимиздаги биринчи магистрал ҳисобланади. У 1961 йили ишга туширилди. Газли қонидан махсус олти бошланган эди. Ҳўда арзон таннархдаги бу сифатли газ запаслари тугаб боришти. Шу тўғрйли Урал ва марказга газ етказиб бериш кейинги 10 йил ичида кескин қисқартирилди. Масалан, 1979 йили Урал ҳамда мамлакатнинг марказий районларига 11 миллиард куб метр газ (32,1 фоиз) юборилган бўлса, 1989 йилда бу кўрсаткич 4,5 миллиард куб метрга кўнради.

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурининг ҳозирги аҳволи қай даражада? — Бу борадаги тармоғимиздаги биринчи магистрал ҳисобланади. У 1961 йили ишга туширилди. Газли қонидан махсус олти бошланган эди. Ҳўда арзон таннархдаги бу сифатли газ запаслари тугаб боришти. Шу тўғрйли Урал ва марказга газ етказиб бериш кейинги 10 йил ичида кескин қисқартирилди. Масалан, 1979 йили Урал ҳамда мамлакатнинг марказий районларига 11 миллиард куб метр газ (32,1 фоиз) юборилган бўлса, 1989 йилда бу кўрсаткич 4,5 миллиард куб метрга кўнради.

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурининг ҳозирги аҳволи қай даражада? — Бу борадаги тармоғимиздаги биринчи магистрал ҳисобланади. У 1961 йили ишга туширилди. Газли қонидан махсус олти бошланган эди. Ҳўда арзон таннархдаги бу сифатли газ запаслари тугаб боришти. Шу тўғрйли Урал ва марказга газ етказиб бериш кейинги 10 йил ичида кескин қисқартирилди. Масалан, 1979 йили Урал ҳамда мамлакатнинг марказий районларига 11 миллиард куб метр газ (32,1 фоиз) юборилган бўлса, 1989 йилда бу кўрсаткич 4,5 миллиард куб метрга кўнради.

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурининг ҳозирги аҳволи қай даражада? — Бу борадаги тармоғимиздаги биринчи магистрал ҳисобланади. У 1961 йили ишга туширилди. Газли қонидан махсус олти бошланган эди. Ҳўда арзон таннархдаги бу сифатли газ запаслари тугаб боришти. Шу тўғрйли Урал ва марказга газ етказиб бериш кейинги 10 йил ичида кескин қисқартирилди. Масалан, 1979 йили Урал ҳамда мамлакатнинг марказий районларига 11 миллиард куб метр газ (32,1 фоиз) юборилган бўлса, 1989 йилда бу кўрсаткич 4,5 миллиард куб метрга кўнради.

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурининг ҳозирги аҳволи қай даражада? — Бу борадаги тармоғимиздаги биринчи магистрал ҳисобланади. У 1961 йили ишга туширилди. Газли қонидан махсус олти бошланган эди. Ҳўда арзон таннархдаги бу сифатли газ запаслари тугаб боришти. Шу тўғрйли Урал ва марказга газ етказиб бериш кейинги 10 йил ичида кескин қисқартирилди. Масалан, 1979 йили Урал ҳамда мамлакатнинг марказий районларига 11 миллиард куб метр газ (32,1 фоиз) юборилган бўлса, 1989 йилда бу кўрсаткич 4,5 миллиард куб метрга кўнради.

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурининг ҳозирги аҳволи қай даражада? — Бу борадаги тармоғимиздаги биринчи магистрал ҳисобланади. У 1961 йили ишга туширилди. Газли қонидан махсус олти бошланган эди. Ҳўда арзон таннархдаги бу сифатли газ запаслари тугаб боришти. Шу тўғрйли Урал ва марказга газ етказиб бериш кейинги 10 йил ичида кескин қисқартирилди. Масалан, 1979 йили Урал ҳамда мамлакатнинг марказий районларига 11 миллиард куб метр газ (32,1 фоиз) юборилган бўлса, 1989 йилда бу кўрсаткич 4,5 миллиард куб метрга кўнради.

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурининг ҳозирги аҳволи қай даражада? — Бу борадаги тармоғимиздаги биринчи магистрал ҳисобланади. У 1961 йили ишга туширилди. Газли қонидан махсус олти бошланган эди. Ҳўда арзон таннархдаги бу сифатли газ запаслари тугаб боришти. Шу тўғрйли Урал ва марказга газ етказиб бериш кейинги 10 йил ичида кескин қисқартирилди. Масалан, 1979 йили Урал ҳамда мамлакатнинг марказий районларига 11 миллиард куб метр газ (32,1 фоиз) юборилган бўлса, 1989 йилда бу кўрсаткич 4,5 миллиард куб метрга кўнради.

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурининг ҳозирги аҳволи қай даражада? — Бу борадаги тармоғимиздаги биринчи магистрал ҳисобланади. У 1961 йили ишга туширилди. Газли қонидан махсус олти бошланган эди. Ҳўда арзон таннархдаги бу сифатли газ запаслари тугаб боришти. Шу тўғрйли Урал ва марказга газ етказиб бериш кейинги 10 йил ичида кескин қисқартирилди. Масалан, 1979 йили Урал ҳамда мамлакатнинг марказий районларига 11 миллиард куб метр газ (32,1 фоиз) юборилган бўлса, 1989 йилда бу кўрсаткич 4,5 миллиард куб метрга кўнради.

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурининг ҳозирги аҳволи қай даражада? — Бу борадаги тармоғимиздаги биринчи магистрал ҳисобланади. У 1961 йили ишга туширилди. Газли қонидан махсус олти бошланган эди. Ҳўда арзон таннархдаги бу сифатли газ запаслари тугаб боришти. Шу тўғрйли Урал ва марказга газ етказиб бериш кейинги 10 йил ичида кескин қисқартирилди. Масалан, 1979 йили Урал ҳамда мамлакатнинг марказий районларига 11 миллиард куб метр газ (32,1 фоиз) юборилган бўлса, 1989 йилда бу кўрсаткич 4,5 миллиард куб метрга кўнради.

жуда катта магистрал газ қувурлари ўтган бўлса ҳам иссиқ оқват қадимидек тезак ва янтоқда пиширилса, уйлар ҳам шу тариқа иситилса бу тармоқдаги ҳолга чидаб бўладими? Йўқ, албатта. Эндиликда мавжуд бундай номунасобиллигини

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурлари ўтган бўлса ҳам иссиқ оқват қадимидек тезак ва янтоқда пиширилса, уйлар ҳам шу тариқа иситилса бу тармоқдаги ҳолга чидаб бўладими? Йўқ, албатта. Эндиликда мавжуд бундай номунасобиллигини

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурлари ўтган бўлса ҳам иссиқ оқват қадимидек тезак ва янтоқда пиширилса, уйлар ҳам шу тариқа иситилса бу тармоқдаги ҳолга чидаб бўладими? Йўқ, албатта. Эндиликда мавжуд бундай номунасобиллигини

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурлари ўтган бўлса ҳам иссиқ оқват қадимидек тезак ва янтоқда пиширилса, уйлар ҳам шу тариқа иситилса бу тармоқдаги ҳолга чидаб бўладими? Йўқ, албатта. Эндиликда мавжуд бундай номунасобиллигини

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурлари ўтган бўлса ҳам иссиқ оқват қадимидек тезак ва янтоқда пиширилса, уйлар ҳам шу тариқа иситилса бу тармоқдаги ҳолга чидаб бўладими? Йўқ, албатта. Эндиликда мавжуд бундай номунасобиллигини

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурлари ўтган бўлса ҳам иссиқ оқват қадимидек тезак ва янтоқда пиширилса, уйлар ҳам шу тариқа иситилса бу тармоқдаги ҳолга чидаб бўладими? Йўқ, албатта. Эндиликда мавжуд бундай номунасобиллигини

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурлари ўтган бўлса ҳам иссиқ оқват қадимидек тезак ва янтоқда пиширилса, уйлар ҳам шу тариқа иситилса бу тармоқдаги ҳолга чидаб бўладими? Йўқ, албатта. Эндиликда мавжуд бундай номунасобиллигини

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурлари ўтган бўлса ҳам иссиқ оқват қадимидек тезак ва янтоқда пиширилса, уйлар ҳам шу тариқа иситилса бу тармоқдаги ҳолга чидаб бўладими? Йўқ, албатта. Эндиликда мавжуд бундай номунасобиллигини

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурлари ўтган бўлса ҳам иссиқ оқват қадимидек тезак ва янтоқда пиширилса, уйлар ҳам шу тариқа иситилса бу тармоқдаги ҳолга чидаб бўладими? Йўқ, албатта. Эндиликда мавжуд бундай номунасобиллигини

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурлари ўтган бўлса ҳам иссиқ оқват қадимидек тезак ва янтоқда пиширилса, уйлар ҳам шу тариқа иситилса бу тармоқдаги ҳолга чидаб бўладими? Йўқ, албатта. Эндиликда мавжуд бундай номунасобиллигини

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурлари ўтган бўлса ҳам иссиқ оқват қадимидек тезак ва янтоқда пиширилса, уйлар ҳам шу тариқа иситилса бу тармоқдаги ҳолга чидаб бўладими? Йўқ, албатта. Эндиликда мавжуд бундай номунасобиллигини

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурлари ўтган бўлса ҳам иссиқ оқват қадимидек тезак ва янтоқда пиширилса, уйлар ҳам шу тариқа иситилса бу тармоқдаги ҳолга чидаб бўладими? Йўқ, албатта. Эндиликда мавжуд бундай номунасобиллигини

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурлари ўтган бўлса ҳам иссиқ оқват қадимидек тезак ва янтоқда пиширилса, уйлар ҳам шу тариқа иситилса бу тармоқдаги ҳолга чидаб бўладими? Йўқ, албатта. Эндиликда мавжуд бундай номунасобиллигини

— «Бухоро-Урал» магистрал газ қувурлари ўтган бўлса ҳам иссиқ оқват қадимидек тезак ва янтоқда пиширилса, уйлар ҳам шу тариқа иситилса бу тармоқдаги ҳолга чидаб бўладими? Йўқ, албатта. Эндиликда мавжуд бундай номунасобиллигини

ЎЗБЕК ГАЗИ

У ҚАНДАЙ САРФЛАНЯПТИ?

кич атиги 1,0 миллиард куб метр (2,4 фоизи)ни ташкил этди. Ҳўзир эса Уралга газ бериш амалда тўхтатилди.

— Газ истеъмолчилари, жумладан қишлоқ жойлардаги аҳолининг газдан фойдаланишини яхшилаш ҳақида нима дея olasиз?

— Агар республикамиз ёнилғи балансидаги табиий газ улушини ҳисобга олади-ган бўлсак, у бугунги кунда умумий ёнилғининг қарийб 84 фоизини ташкил этади. Саноат қорхоналарида 78—82 фоиз, аҳолининг маъиший эҳтиёжлари учун эса 9—12 фоиз газ ишлатилади.

Энди қишлоқ аҳолисини газ билан таъминлаш масаласига келсак, бу ердаги аҳвол қувонарли эмас. Шунга қарамай, ўтган 10 йил ичида қишлоқ меҳнаткашларига «зангори олов» етказиб бериш 242 миллион куб метрдан 1,0 миллиард куб метргача ошди. Жумҳуриятимиз қишлоқ жойлардаги уйлари газлаштириш даражаси 17 фоиз бўлиб, мамлакат умумий кўрсаткичидан 9 фоиз кўнради. Лекин бу соҳада анчагина муаммолар ҳам мавжуд.

— Бу қандай муаммолар? Биринчидан, қишлоқларни газлаштиришда моддий-техника ресурслари билан таъминлашни қучайтириш қийин. Оқини, газчиликнинг хом ашёини қазиб олиш ва қайта ишлаш ҳамда қишлоқларни газлаштириш суръатини ошириш учун аниқ имкониятлар бўлган бир шaroнгда маъсул ташкилотларнинг моддий ресурслар билан етарлича таъминламаётганлиги қийини ажаблантирди, холос. Ахир, қишлоқларимизда

Газ конденсатини чуқур қайта ишлаш тўғрйли ўн учинчи беш йилликда мотор ёнилғиси сифатида 20 минг тонна суюлтирилган газ олинди. Олтигугурт ишлаб чиқариш ҳажми эса 550—650 минг тоннага етказилди. Ўқини йиллар ичида атроф-муҳитни тоза тутишга алоҳида эътибор берилади. Газни қайта ишлаш ҳажми 1,5 баравар оширилди, ундан зарарли моддалар чиқини 4 мартагача қисқартирилди.

— Ўн учинчи беш йилликда ўзбек газини қазиб олиш ва ундан фойдаланиш режалари қандай?

— Ўн учинчи беш йилликда ўзбек газини қазиб олиш ва ундан фойдаланиш режалари қандай?

— Ўн учинчи беш йилликда ўзбек газини қазиб олиш ва ундан фойдаланиш режалари қандай?

— Ўн учинчи беш йилликда ўзбек газини қазиб олиш ва ундан фойдаланиш режалари қандай?

— Ўн учинчи беш йилликда ўзбек газини қазиб олиш ва ундан фойдаланиш режалари қандай?

— Ўн учинчи беш йилликда ўзбек газини қазиб олиш ва ундан фойдаланиш режалари қандай?

— Ўн учинчи беш йилликда ўзбек газини қазиб олиш ва ундан фойдаланиш режалари қандай?

— Ўн учинчи беш йилликда ўзбек газини қазиб олиш ва ундан фойдаланиш режалари қандай?

ЗАВОД ЯҚИНДА ИШГА ТУШИРИЛАДИ

Оржоникидзе районига бунёд этилган бир марта фойдаланиладиган шприцлар заводи асосий ишлаб чиқариш корпусининг қонтижасида, Аввал хабар берилагандек, Испаниянинг «Фабрикантас» фирмаси ушбу қорхонани қуриб, қалтириш топширишга киришган эди.

Ҳўзир заводнинг ташкил қилиниши, кишилар кўз ўнгига пайдо бўлмоқда. Бу кўмушисмон рангли сандвич-панеллар деб аталган енгил материалдан бунёд этилган яхкам бино саноат қорхонасиндан кўра нимаси биландир илмий фантастик асарлардаги қорхонани эс-латлади.

Ҳўзир бинони тўртта асосий ишлаб чиқариш шўъбаси ҳамда ёрдамчи хоналарга ажратилган тўсиклар бунёд этилмоқда, — дейди «Медиз» тижорат қорхонасининг бош муҳандиси В. Сивустун. — Бу ишлар туташ билан ускуналарни ўрнатишга киришиш мумкин.

Иш жадвали қатъий қилиб тузилган. Ҳафтада атиги бир марта, яхшанба кўни дам олишади. Қурилиш муддати шартномада белгилаб берилган — фирма бу заводни роппа-роса бир йил ичида фойдаланишга топшириши керак. Афсуски, юларни анча кеч етказиб берган Қора денгиз пароходчилиги икки марта панд берди. Белгиланган жадвалга мувофиқ ишлаш учун иш кўнини узайтиришга тўғри келмоқда. Испанлар эр-талаб соат 6 дан кечқурун соат 8 га қадар меҳнат қилишмоқда.

Варселона портида шу ойнинг ўзида завод учун технология ускуналари ортиб жўнатилга бошлади. «Фабрикантас» фирмаси мутахассислари август ойида ана шу ускуналарни ўрнатиб, содлашга киришади.

«Медиз» тижорат қорхонасининг 1991 йил бошларида дастлабки маҳсулотини ишлаб чиқаришга ваъда бераётганлигини эслатиб ўтамиз. Завод йилига 100 миллион донга бир марта фойдаланиладиган шприц ишлаб чиқариш қувватига эга бўлади. (ЎЗТАГ).

ПАРТИЯ – ХЎЖАЛИК ФАОЛЛАРИ ЙИГИЛИШИ

ЖИЗЗАХ. («Совет Ўзбекистони» муҳбиридан). Бу ерда бўлиб ўтган вилот партия-хўжалик фаолларининг йиғилишида вилот партия ташкилотининг иккинчи котиби Ю. К. Галкин «КПСС XXVIII съезди аянларида унда вилот партия ташки-

лоти делегатларининг иштироки тўғрисида» маъруза қилди. Сўзга чиққан коммунистлар съезд қарорлари асосида жойларда қуйи партия бўғиналари фаолиятини қ

Қозоқбой ака отларнинг безовта дўпир-дўпирини уйғониб кетганида ўғли Янгибой ёнида йўқ эди. Отоқар шошилиб бўғинини кийди, йилқилар томонга ошди. Шу пайт сал нарида кетма-кет милтқил товуши эшитилди. Қозоқбой ака йилқилар ёнига етиб келганида катта ўғли Раҳмон фонузе ёруғида ҳозиргина дунёга келган тоғта парвона бўлар, она бия эса улар атрофида гир айланарди.

— Ўлиб қолганига озгина қолди бечоранинг, — деди Раҳмон отасига қараб. — Ақсига олиб шу пайт қашқир оралаб қолса бўладими? Яхшиям Янгибой етиб келди.

Қозоқбой ака Худойкуловнинг кўнглида оталик меҳри тўқилганиб кетди. 35 йиллик отбоқарлик фаолиятида у жуда кўп қийинчиликларга дуч келди. 150-200 йилқини бир ўзи боққан даврлари бўлган. Ўйлар айланиб кўнглидан пайлар кечаси билан минжа қоқмай чикарди. Энди эса чарчабдики ёнида ўғиллари ёнига қўшилганидан кўнгли тинчлими, ҳайтовур ухлаб қолди...

Жиззах районидан Будённый номи 76-от заводида қарабайир зотли йилқилар отбоқарларнинг ана шундай фидокорона меҳнатлари эвазига кўпайиб, бутун қишлоқда 1289 бошга етди. Аммо...

РАҚАМЛАР: от заводи-нинг давлатдан узок йиллик қарзлари миқдори 6 миллион сўмдан ошиб кетди. Биргина 1989 йилда хўжалик пландаги 529 минг сўм фойда олиш ўрнига 303 минг сўм зарар кўрди. Йилгирги қарзлар вақтида узилмагани учун 165 минг сўм жарима тўланди. Қўзда тўтилган 48 бош от соғилмасдан қолди. Оқибатда ҳатто асосий соҳадан олинадиган даромад 144 минг сўмга кам бўлди.

Заводда отлар сони кўпайгани сари хўжаликнинг муаммолари ҳам ортиб бормоқда. Айни пайтда бу ерда 15—20 ёшли отлар мавжудлиги, уларнинг таннархи эндиликда кўзда тутилганидан уч-тўрт баробар қиммат. Наслчилик хўжаликлар учун қабул қилинган қондаларга кўра хўжалик уларни на гўшта топира олади, на сота олади. Отлар хўжаликда қанча туриб қол-

са, чиқим шунча кўпаяверади. Таннархи тобора қимматлашиб боради. Энди 10—15 йил илгари сотилиб кетишли керак бўлган, шунча йил мобайнида бирор мақсадда фойдаланилмасдан келаётган 400—500 йилқининг хўжалик учун қанча чиқим келтиришини бир тасаввур қилиб кўринган!

Наслчилик заводида бўлган кўнглирида «Жиззах-застепстрой»га қарашли

лар ўртасида ним ошди савдосини ташкил этишга эришсалар яхши бўларди. Бу билан завод кўраётган чиқимларнинг биринчи олд олиналди. Озуқа сотиб олиш учун кетаётган маблағ кескин қайтариб, янги муаммоларни бир қадар ечиларди.

РАҚАМЛАР: отчилик хўжалиги ўтган йилги табиий оғат ва кўрғончилик туфайли (завод ерларининг юз фоизи лалинкор) галла-

сабаби бир пайтлар аҳолидаги мавжуд отларнинг йўқотиб юборилганлиги, халқ сайилларида, тўй-томоналарида пойма ва улоқ каби тадбирларнинг таъкиб этилганлиги бўлди. Хуллас, чавандозликда оммавийлик йўқолди.

Яна бир асосий сабаб отларни боқиб учун янги муаммоларнинг ҳал этилмаганлигидир. Ҳар бир отга камида 7 гектар янгилов за-

— Қайта қуриш жараёнида ҳар бир коллективга ўз ўзини боқариш, маблағ билан таъминлаш шартли қўйлаётган экан, биз кимгадир қарам бўлиб қолмаймиз, — дейди директор. Яқинда завод коллективининг умумий йиғилишида ҳақда батафсил гапшилди. Хўжалигимиз меҳнатқилларни ёлпасига ижара пудрати асосида ишлайдиган бўлди. Бу борада пухта, амалда икко этиш мумкин ва шарт бўлган тадбирлар ишлаб чиқиди. Энди планлаштириш ташкилотлари ва раҳбар идораларнинг эътибори ва ёрдамига муҳтож миз.

Завод раҳбариятининг фикрича, хўжалик учун камида минг гектар сугорилган ер зарур. Жиззах сув омбори завоид ерларини тугаш бўлганлиги туфайли жуда кам харажат билан 600 гектар ерни сугориш мумкин. 2-Жиззах бош қана-ли бевосита завод ҳудудидан ўтган. Канал атрофидаги ерлардан 500—600 гектарини қиёра фурсатда ўзлаштирса бўлади. Бу тадбирлар нафақат озуқа муаммосини ҳал этади, балки дон ишлаб чиқариш, мева-сабзавот, полли маҳсулотларни етиштиришнинг ҳам кескин кўпайтириш имконини беради. Бу ишлар амалда охиригача қилар қилган таъйинлашга йўналтириш керак. Ўз навбатида йилқилар сонини 800 бош, шу жумладан биаларни 200 бошга қайтариш зарур. Бу тадбирлар янгилов ва озуқа муаммосини қисман ҳал этади. Ақсига, келусида хўжаликнинг рентабелли соҳага ўтишда қўйчилик самара беради.

Завод маъмурияти бу каби тақдирлар билан мута-сади ташкилотларга мурожаат этмоқда. Аммо ҳеч нарсаси ҳал этилмапти. Эътибор қилинг. Қозоқбой ака Худойкулов каби ҳалол, қалби пок инсонлар ҳар бир молни асраш, омон сақлаб қилиш учун кечаю кундуз тинчлини бўзиб меҳнат қилмоқда. Наҳотки, йилқичи-ларнинг бедор ўтган туғил-лари эвазига кўпайётган қара-байирлар инсонга хизмат қил-иш ўрнига, ўн йиллар мо-байнида ўз эгаси учун чиқим манбаи бўлиб турса!

РАҚАМЛАР: ўтган йили от заводи қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва давлатга сотиш планларини деярли барча соҳалар бўйича бажара олмиди. Сут ишлаб чиқариш плани 96, давлатга гўшт сотиш плани эса 87 фоизда қилиб қолди...

— Юзага келган мушкул аҳволдан чиқиш мумкинми ва қандай қилиб? — деган савол билан хўжалик директори Нарзулла Номозовга мурожаат қилдик.

Б. САТТОВРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мух-бири.

• Тил ҳақидаги Қонун—амалда

ХАЙРАИ БУРЧИМИЗ

Тилимиз, унинг муаммолари, Ўзбек тилида иш юритишга ўттиш муносабати билан пайдо бўлаётган жумбоқлар, ҳуусан атамалар масаласида радио, телевидение ва матбуотда талайгина фикрлар билдирилди. Бу борада тилшунослар, мутахассислар, ёзувчилар, олий ўқув юртлири профессор, ўқитувчиларнинг қўшган ҳиссаси салмоқли. Бироқ, бу фикрларда умумийлик, тилимиз ранакли, тўзаллиги ва соғлиғи учун илтило бўйича ҳамфикрлик сезилмапти. Шу маънода Ўзбекистон ССРининг Давлат тили тўғрисидаги Қонунни амалда ошириш тадбирлари билан бири сифатида тўзилган жумҳурият атамасунолик қўмитаси эсимасига масъулиятли вазифа юкланган ва мазкур масъулият ундан қатъиятлик билан иш-лашни тақозо этади.

Атамалар ҳуусида гап кетар экан, унинг шаклланишига оид баъзи мулоҳазаларни билдирмоқчимиз. Чунки, ҳозирги пайтда, қўй-гина мутахассислар шу ҳақда бош қотиришмоқда, ҳозиргина айтиганимиздек, фан соҳалари бўйича изоҳли лугатлар устида иш олиб боришмоқда. Бу хайри иш.

Маълумки, бошқа тилдаги атаманинг Ўзбекча муқобили аввало, мантқиққа эид бўлмағани, кейин эса тўла қимматли маънони англатиши лозим. Фақат шундан сўнггина қўйилган мўлжалланган ҳар бир атаманинг илтилолиги йўқлиги ва шу каби нуқтаи назардан ёндашиш, уни қўй-лангиш ёки қўйланмаслигини баҳолаш мумкин. Масалан, муомалада қўй қўйланган-диган саврак, акт атамаларининг Ўзбекча муқобилари ҳуусида фикрлаб қўй-иш мумкин. Улардаги умумийлик шунданки, ҳар икка-ласи турли мақсадларда олинадиган ёки тузилган ва аксарият ҳужжат вазифасини ўтайди. Лекин бирини маълумотнома деб қабул қилиш мумкин бўлса, иккин-чисини айнан қабул қилиш-га мажбурмиз. Сабаби, акт атамасининг маъноларини тўлиқ акс этирадиган ягона атамаси ҳали топилмаганча йўқ. Акт асли лотинча сўз бўлиб, у рус тилида ўзлаш-тирилган, кейинчалик Ўзбек тилида қўйланган. Энди-ликда мазкур атамани қандайдир моддий нарсаларни қа-бул қилиб олиш, йўқ қи-лиш, уларни бор-йўқлигини текшириш каби бир қанча маъно ва мазмундаги ҳуж-жатларни ва бошқа маъно-ларни англатди. Демак, иккиланмасдан акт атамасини айнан қўйлаи бериш мақсадга мувофиқдир. Ҳар бир атаманинг Ўзбекча муқобилини, таъбир жоиз бўл-са кашф этишдан олдин унинг маънодорлигини, яъни барча маъноларини ҳисобга олиш лозим. Акт ҳолда мақсадга эришиш мушкул. Янги ёхуд янгидан кашф этилган мавжуд атамалар тилимиз гўзаллиги, равонлиги, жарангдорлиги, нафислиги каби қўйлаб фа-зилатларга мос келса нур устига аъло нур бўлур эди.

Ва, ниҳоят муҳомамага яхшигина Ўзбекча атамалар билан бир қаторда уларнинг бошқа тиллардаги муқобил-ларини қўйишга ҳолат борми? Масалан, астроном, ви-тамин, округ, секретарь ва шу каби атамаларнинг муҳо-кама қилишдан наф йўқ. Атамалар «тақдир» би-лан чамбарчас боғлиқ му-ҳим масаласи тўхталмоқчи-миз. У ҳам бўлса лугатлар

тузиш масаласи. Аввало, унинг мушкул иш эканини таъкидлаб, француз файла-суфи ва таъкидчиси, шоир Скалигернинг (XVI аср) Чустий таржимасидаги қич-кинагина шёриини келтири-миз.

Кимки зўр жазага мақкум эрса, Шунинг—чун чекса қайғу, гам ҳар онда. Темирчи бўл, дема қийнаб ун сен, Кўмир қазирмаю ишлатма конда, Жазо берма, лугат тўздирилг унга, Бунингдек мушкул иш йўқ ҳеч жаҳонда.

Ҳақиқатан ҳам бу шёри-да муволаға йўқ. Зеро, маш-хур аллома Махмуд Қошғари ўзининг шох асари — «Девон-ул лугатит турк» китобига сўнгги нуқтани қўй-тириб «бу лугат умринин поёнига етказди» деган экан. Гап шунданки, атамасунослар, лугат тузувчилар, ноширлар лугат тузиш му-раккаблигини тўлиқ билса-лар-да, бироқ бунга бармоқ орасидан қарайдиганлар ҳам йўқ эмас. Акт ҳолда ўта саёз изоҳсиз лугатлар пай-до бўлмади. Масалан: «Дро физикасидан русча-Ўзбекча терминлар лугати» (Ўзбек Совет энциклопедия-си Бош редакцияси, Топ-кент—1988, 224-бет). Биз мазкур лугат «ютуқ»ларига тўхталмоқчи эмасмиз. Бу ҳақда Хайдарали Ўзқов-нинг «Айтишув» сарлавҳали мақоласини («Ўзбекистон адабиёти ва санъати», 26 январь 1990 йил № 4) қў-сатиб, фан соҳасидан бу-дай лугатлар, агар изоҳсиз бўлса, қадр қиммати паст, ишлатилиш қўлани кенг бўлмастлигини айтмоқчимиз. Лугат борасида фикр юри-

тиб, хато қилиб қўймаслиқ учун икки жилдлик русча-Ўзбекча лугатдан (Топкент 1983 йил) шу сўзининг маъ-носини — изоҳсини қидир-дик. Афсуски, шундай нати-жа изохли лугатда ҳам (М. «Рус тили» наشريети, 1981 йил) унинг мукамилроқ изоҳсини топиладми. Шу боисдан лугат сўзининг бир-мунча тўлиқ изоҳсини «Со-ветский энциклопедичес-кий словарь»дан (М. «Со-ветская энциклопедия», 1984) таржима қилиб кел-тирамиз.1) лексика, тилиннг, қандайдир шеванинг, ижти-моий гуруҳнинг, матлум ёзувчининг сўз бойлиғи лу-гати; 2) сўзлар ёки морфе-малар, сўз бирикмалари, идиомалар ва шу қабилар қамланган аниқлаш китоб-маълум бир принцип бўйича жойлаштирилган ва улар-нинг маъноси қўйланган келиб чиқиши, бошқа тил-га таржимаси ва шу қабилар ҳақида маълумот берадиган (лингвистик лугат) ёки улар билан фойдаланадиган ту-шунчалар, предметлар ҳақи-да, фан, маданият ва қан-дайдир соҳадан арбоблар ҳақида маълумот берадиган (энциклопедик лугат) манба.

Мазкур таърифдан (изоҳ-дан) шу нарсаси равшанки, изоҳсиз махсус лугатлар ҳам борми. Бироқ фан соҳа-лари бўйича тузилган лугат-лар изохли бўлиши керак. Акт ҳолда улар сўзлик ёхуд лугат—сўзлик бўлиб қола-ди. Жумҳуриятимизда наош-этилган баъзи лугатлар (физика, математика, геоло-гия каби фанлардан) атамалар изох бўлмагани учун улар ҳам сўзлик бўлиб қол-ган. Демак уларнинг амал-да наф ос. Модомики, лугатлар ҳуусида сўз юритар эканмиз «Ўзбек тилининг морфем лугати» (А. Ҳу-ломов, Р. Тихонов, Р. Қўнғуров, Топкент, «Ўқи-тувчи», 1977 й.) оид бир мулоҳазани айтиб ўтмоқчи-миз. Гап шунданки, морфем атамаси «Морфема» деб ёзи-лиши шундай ўқилиши шарт. Унинг ўзаги морф-грекчада «ешак» маъносини билдиради. Морфема—сўз (атама) шаклининг энг ки-чик маънотор қисми (ўзаги, аффикс), морфлар маъму-си. Яна бир гап, китобнинг номи Ўзбекча бўлган уни оддийгина қилиб «Морфема-лар лугати» деб номлаш қиёфа. Муддоа шунки, бу китобни ҳозирги пайтда қайта ишлаб нашр этиш мақсадга мувофиқ бўлур эди. Чунки у фақат тилшу-носларгина эмас, балки Ўзбек тилида иш юритиш атамаларини ишлаб чиқиш-да, таржима тузиш, қўйлан-малар йратишда асқотилиш-га ишончимиз қомил. Яна бир муҳим гап шунки, изоҳ-ли Лугатларни йлмон бори-ча, тезроқ тузиш ва пайсал-га солмай нашр этиш лозим. Чунки унинг мутахассислар таъйинлашга аҳамияти бе-қисс, лугат миллий тиллар-аро қўприк, тилимиз эса билимимиз асоси. Лекин уни бир йўла мукамил қилиб чиқарамиз дейишни ҳозирги шароитда жуда ҳам тўғри деб бўлмайди. Фик-римизни асослаб шунга айт-моқчимизки, маълум бир лу-гат нашр этилган, уни жа-моатчилик ва мутахассислар бичдиган тақдир ҳақда мулоҳазалар асосида қайта ишлаб нашр этиш тақозо бў-лади. Ўзбек тилининг йакимий ва ма-даний вазифаларини кенгай-тириш учун тилиннг аввало, амалий масалаларини ҳал қилиш керак. Ва, ниҳоят мавжуд 2 жилдлик русча-Ўз-бекча лугатини фан ва ишлаб чиқаришнинг турли соҳа-лардан етук, фидойи ва фаол мутахассисларни жалб эт-ган ҳолда янгидан, қайта ишлаб нашр этиш тақозода-зарур. Бу ишларнинг бажари-лиши оқдй, лекин хайр-ли, бурчимиздир.

АТАМАЛАР БУРЧАГИ

канцелярия — девонхона
заведующий канцелярией —
декан
отчисление — ажратма
скидка — чегирма
подпор — тирбанд
осадка — чўқинди
нанос — ўтириш
мерзлота — музлик
скажини — бурғи қудуғи
оползень — сўрмиса
балка — қадимий жар
пласт — табақа
бугор — дўнгурак
битовое давление — табиий
босим
суглинок — соғ тупроқ
супись — қумлоқ, қумли
тупроқ
верховодка — юзасу
сброс — узилма
выплевывание — узилш
упругость — қайишқоқлик
разрия — узик
залежи — уюмлар
излом — снмик
перевал — ошу
гребень — тоғ қунгираси
жилье — ер томирлар
изверженная порода —
отқинда жинс
изумруд — зумрад
кора антиверсия — нурас
пўсти
коса — қайро
пояма — қайр
лавина — күчи
обвал — ағдарилма
пог — ўғир
коренная порода — туб жинс
толща — қалин жинс
обнажение — ошк тош
откос — сув қайишлар
отложение — ётқишлар
падение пласта — табақа
поглощающий колодец —
жала қудуқ
проевал — ўпирқ
примзка — сўрмиса

Ғ. РАШИДОВ,
геология-минерология фан-лари номзоди.

Фермерлар тажриба алмашмоқда

Қорақалпоғистон чорва-чилигида муайян силжиш се-зилмоқда. Тармоқ ҳодим-лари биринчи йил иллик-да шарномавий мажбуриятларини удаладиладар. Соғин сигирлар сони ўтган йилга нисбатан кам бўли-шига қарамай, икки минг тонна кўп сут соғиб олинди. Гўшт тайёрлаш умумий ҳаж-ми ошириб бажарилди. Хў-жалик юртишнинг янги усулларини қўлланиш ҳал қилувчи омил бўлди. Мух-тор жумҳуриятда шахсий хўжаликлар кенгайди — мингдан ортиқ оилавий фер-малар рўйхатга олинди. Худди шу фермерлар маҳ-сулотининг катта қисмини етиштириб беришди.

Мухтор жумҳурият шу са-бабдан ҳам деҳқон хўжалик-ларини тузишга доир жум-ҳурият қўриқ-семинар ўт-казиладиган жой сифатида танланади. Семинарда Ўзе-бекистон вилоятларининг ва-киллари — фермерлар, пар-тия ва совет ҳодимлари, олимаҳор қатнашдилар. Се-минар қатнашчилари Нукус, Кенгайли ва Хўжайли райо-нларига бориб, деҳқон хўжа-

ликларини ташкил этиш билан танидиладар. Одат-да бундай хўжаликларда кам куч билан чорва мол-ларининг юксак маҳсулдор бўлишига эришмоқдалар.

Семинар қатнашчилари Нукусда ялми мажлисга яқун чикаришар экан, маҳаллий Советлар, колхоз ва совхоз-ларнинг раҳбарлари билан калин алоқа боғланган ҳо-латини катта натижаларга эришиш мумкинлигини таъ-кидладиладар. Лекин фермер хўжаликларини ташкил этишда ҳали ҳам турли тў-сиқлар бўлиб турибди, улар учун техника ва омухта ем, озуқа экинлари учун ер ак-куратиб бериш кечиктириб юборилмоқда.

Семинар ишида Ўзе-бекистон Компартияси Мар-казий Комитетининг котиби А. И. Икромов, Қорақал-поғистон вилоят партия ко-митетининг биринчи котиби С. Д. Ниевдалов, Қорақалпоғистон АССР Олий Советининг Раиси Т. А. Ёшимбетова иштирок этди-лар.

(ЎзТАГ).

Наманган область Янги-қўрғон районидан Илчи-номли хўжаликнинг Махмуд-жон Гафуров бошлиқ бри-

гадаги аъзолари бу йил 240 тонна узум, 44 тонна пахта ҳосили етиштиришга аҳд қилган ҳолда мардондор меҳнат қилишпти.

Суратда: бригада етакчи-си халқ назорати гуруҳи-нинг аъзоси М. Гафуров.

Т. ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

БОЛАЛАР СОҒЛИҒИНИ МУҲОҒАЗА ҚИЛИШ — «СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» РЎЗНОМАСИ ВА РЕСПУБЛИКА ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ НАЗОРАТИДА

ШАРОИТ ЎНГЛАНМАГАЧ...

Миразқул. Жазирама таф-тига олган, ер-у қўқ гўё тақирдан чиққан ҳовурдай ёйдириди. Шундай бир ша-роитда болаларга алоҳида эътибор ва парвариш дар-қор. Вилоят соғлиқни сақ-лаш ва халқ таълими бўли-млари бу борада яхши та-дбирларни бошлаган. Соғли-қни сақлаш бўлими ихтиё-рида 1,5 миллион сўмлик виллоятнинг аксар қисми бо-лалар шифохоналари, улар-нинг соғлиқини муҳофаза қи-ла-иш турли муассасалар иш-тини тақомиллаштириш учун сарфланмоқда.

Уларнинг таълими ҳам бор. Оналар, айниқса, кўп бола-ли оналар рўзгор таълими деб ўзларининг соғлиғи ҳа-қида вақтида жон куйдир-майдилар.

Оналар ва болалар со-ғлиғини муҳофаза қилишнинг комплекслаштирилиши ту-файли бу йил ноҳияда бо-лалар ўлими сезиларли ка-майди. Ўтган йил бу кўр-

сатич 41,8 фоизни ташкил этган бўлса, шу йилнинг ол-ти ойида бу рақам 32,1 фоизга тушибди. Лекин бу би-лан ноҳияда соғлиқни сақ-лаш муассасаларининг фа-лолият риволатидек, деб хо-тирма бўлишга асло асос йўқ.

В. И. Ульянов номили ви-лоят болалар касалхонаси Қомсомол ноҳиясида жо-йлашган. Шифохона 1985 йилда фойдаланишга топши-рилди. У ўзининг 400 квад-рат-метрлик иссиқхонаси, қўйилган, холос. Богчага шу яқин орада четдан ҳеч қанча таъмир буюрмаган ше-килли, болалар гур этиб ол-димизга қийишди.

— Қаерда қўйиласизлар? — сўраймиз бир болани. — Кўли билан ҳўв узок-ни, чамамда, сал наридан ўтган лоток ариқча: ишора қилиди.

— Ичинга сувни бир ки-лометр наридан ташиб кел-тирамизку, — дейди ошпаз

Турдиқол Умарова. — Хай, майли шарт-шароит бўлма-ганда яраша озиқ-овқат таъ-миноти етарлидир деб, ош-хона томон йўл олиқ. Бино-нинг ташқирисидан аҳвол ҳам ҳолва экан. Совутич турган хонанд чиқаётган бадбўй ҳидга чидаб бўлмай-ди. Ҳафта-ўн кун илгари олинган товук целлофан хал-тавада қилиб, истеъмолга яроқсиз қолга келган.

— Бугун тушликка қан-дай овқат тайёрляяйсизлар? — ошпазга юзланди.

— Ош, товук гўштидан... Чунки бола кам, бор-йўғи 13 та. Панбада... — дейишди улар.

Таомномани кўздан кечи-рамиз. Нафақат бугунгики, балки ҳафталик ҳам ҳали тузилмаган экан.

Шу пайт богча ҳовлисига ном таъинланган автолавка келиб тўхтади. Ҳайдовчи Аб-дуқаҳор Ботиров қайси ном магазини бу богчага хизмат кўрсатишдан беҳабар. Бул-ка ном ҳам қунора район-даги «Ленинград» давлат хўжалигиданги ном заводдан олинадиган. Табиийки, ҳаво ис-сиқ бўлса қоннинг эртасига-ёқ суви қочади.

— Қишлоқ Советининг де-путатини ҳамда маҳаллий комитет раисини, — дейди тарбиячи Илнат Қўлбута-ева. — Бир неча бор совхоз маъмуриятига худди шу му-аммоларни ҳал этишда ёр-дам сўрадим. Барбиров нати-жасиз қолаяпти.

Тарбиячининг қуноғанича бор Ўзбекистон ССР халқ депутаты Ҳамза Ёшназаров

ҳам богчадаги муаммоларни ҳал этишга киришганда совхоз аҳли ҳам, богча жа-моаси ҳам энди шароит ўн-галаси керак, деб умид бо-лаган эди.

— Мен эса бу ерда вақ-тинчалик мудир вазифасини бажарилма. Бу камчилик-ларни тузатиш бизга боғлиқ эмас, — тушунтирди Саб-ҳат Юсупова.

Афсуски, мудира Розия Тешабоевани уйда ҳам уч-рата олмадик. Наҳотки бог-чадаги бундай таъвилиш аҳ-волдан қутлиш мумкинли-гини билмаса? Ноҳия халқ таълими мудир Турдум-род Норқулов-чи?

Қўшма умумий Зомин тоғ ёни бағридаги энг сўлим гў-шалардан. Бу ерда виллоят-нинг 14 та ёғи пионер оро-ғи жойлашган. Гулистон пионер пахта тозалаш заводига қара-шли «Гулистон» пионер лугат оромгоҳида 261 қукучи ёғи таътил қуларини ма-кин ёғи ўтказаяпти. Санаторий тилидаги бу оромгоҳда беш марта овқат таътил этил-ган. Турли тўғараклар, спорт майдончалари, сузиш ҳавза-лари ўқувчилар ихтиёрида. Любав Соловьева ҳар кун и уларни тиббиёт кўригидан ўтказаяди.

— Оромгоҳимизда 38 афгон боласи ҳам дам оли-пти, — дейди Баҳодир До-ниёров. — Болалар учун ҳамма нарсаси етарли. Фақат надрлар ташлаш муаммоси мавжуд. Вожатилар, тар-биячилари йилгиди педаго-гика институтлари ва пе-

дагогика билим юрти билан яқиндан ҳамкорлик ўрната олмаймиз.

Янгиер автотранспорт бо-шқармасига қарашли «Цели-нин» пионер оромгоҳида эса бу манзаранинг аксини кў-рамиз. Бу пионер оромгоҳи-да 300 ўқувчи ҳордиқ чи-қарпти. Бир хил табиат, бир хил озиқ-овқат таъми-ноти. Лекин ошхонадаги тар-тибсизликлар, чечаларда йиғилиб қолган чиқиндилар, помидор қондиқлари на ором-гоҳ бошлиғи Шамиль Муста-ташкил этади. Қақалоқлар бир қароватда иккитадан жойлаштирилган. Замонавий тиббиёт асбоб-ускуналари етарли эмас.

Хўшмаумиқт Зомин тоғ ёни бағридаги энг сўлим гў-шалардан. Бу ерда виллоят-нинг 14 та ёғи пионер оро-ғи жойлашган. Гулистон пионер пахта тозалаш заводига қара-шли «Гулистон» пионер лугат оромгоҳида 261 қукучи ёғи таътил қуларини ма-кин ёғи ўтказаяпти. Санаторий тилидаги бу оромгоҳда беш марта овқат таътил этил-ган. Турли тўғараклар, спорт майдончалари, сузиш ҳавза-лари ўқувчилар ихтиёрида. Любав Соловьева ҳар кун и уларни тиббиёт кўригидан ўтказаяди.

— Оромгоҳимизда 38 афгон боласи ҳам дам оли-пти, — дейди Баҳодир До-ниёров. — Болалар учун ҳамма нарсаси етарли. Фақат надрлар ташлаш муаммоси мавжуд. Вожатилар, тар-биячилари йилгиди педаго-гика институтлари ва пе-

дагогика билим юрти билан яқиндан ҳамкорлик ўрната олмаймиз.

Янгиер автотранспорт бо-шқармасига қарашли «Цели-нин» пионер оромгоҳида эса бу манзаранинг аксини кў-рамиз. Бу пионер оромгоҳи-да 300 ўқувчи ҳордиқ чи-қарпти. Бир хил табиат, бир хил озиқ-овқ

